

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Lisa 1
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri .
käskkirjaga nr

Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine“ meetme „Teaduspoliitika ja kõrghariduse arendamine“ Eesti kõrghariduse kvaliteedi arendamise PROGRAMM „Ekka“

PROGRAMMI 2011 A. AASTAARUANNE

I. ARUANDE REGISTREERIMINE (täidab RÜ)

Aruande registreerimise kuupäev	
Aruande registreerimisnumber	

II. PROGRAMMI ANDMED

Programmi elluviija nimi	Programmi elluviija registrikood
Sihtasutus Archimedes	80011561
Programmi abikõlblikkuse periood	Aruande koostaja nimi ja ametikoht
01.04.2009 – 31.12.2013	Maiki Udam, SA Archimedes, Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri arendusjuht
Aruande koostaja telefon	Aruande koostaja e-posti aadress
6400454, 5065776	maiki.udam@archimedes.ee
Aruande periood	Aruande esitamise tähtpäev
01.01.2011 – 31.12.2011	31.01.2012

III. TEGEVUSARUANNE

1. Tegevusaruanne			
Tegevused vastavalt programmi tegevuste ajakavale	Tegevuse täitmise staatus ning tegevuse teostamise planeeritud aeg/tegelik aeg	Elluviidud tegevuste kirjeldus	Tulemused ning vajadusel selgitused erinevuste kohta planeeritud ja saavutatud tulemuste vahel
Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud Toetada kõrgkoolide institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedi hindamise käivitamist ja rakendamist, sh tõsta kõrgkoolide valmisolekut sisemise kvaliteedijuhtimissüsteemi			
Tegevus 1. Toetada Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri käivitamist ja arendamist	Alustatud 2009	Tegevuskava on täielikult täidetud.	
Alategevus 1.1 Arendusseminaride korraldamine EKKA töötajatele ja hindamisnõukogu liikmetele	Alustatud 2009	EKKA büroo arendusseminaride käigus töötati välja EKKA arengukava projekt. Hindamisnõukogu arendusseminarid ja töökoosolekud olid suunatud õppekavagruppide üleminekuhindamise ettepanekute formuleerimisele ja institutsionaalse akrediteerimise põhimõtete väljatöötamisele. EKKA infojuht osales EFQM täiuslikkuse mudeli koolitusel (koolitaja Karl Koller).	Läbi on viidud 7 seminari/koosolekut EKKA hindamisnõukogu (HN) liikmetele (13 liiget) (vt HN koosolekud http://ekka.archimedes.ee/uudised) ning kaks strateegiaseminari EKKA büroole (8 inimest).
Alategevus 1.2 EKKA sisemise kvaliteedisüsteemi väljaarendamine ja välishindamise läbimine	Alustatud 2009, välishindamine planeeritud aastasse 2012-2013	Välja on töötatud elektroonilised tagasisideküsitluse vormid ning hinnatavatele koolidele kui ka ekspertidele (limesurvey's). Tehtud on kokkuvõtted kõigist küsitlustest (EKKA kettal, üleminekuhindamise tagasiside koondkokkuvõtte ka „Üleminekuhindamine – kõrghariduse välishindamise erijuhtum Eestis 2009-2011“, vt http://www.ekka.archimedes.ee/files/EKKA_YH_kokkuvote.pdf).	4 erinevat vormi. Kokkuvõtted kõigist küsitlustest hindamistüübi (üleminekuhindamine, institutsionaalne akrediteerimine), sihtgrupi (ekspertid, komisjonide esimehed, assistendid, intervjuueeritavad) ja institutsioonide kaupa. Lisaks üleminekuhindamise koondkokkuvõtte.
Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud Eesti kõrghariduse välis- ja sisehindamissüsteemide võrreldavuse tagamine muu maailma juhtivate/eesrindlike välishindamissüsteemidega			
Tegevus 2. Eesti kõrghariduse välis- ja sisehindamissüsteemide võrreldavuse tagamine muu maailma juhtivate/eesrindlike välishindamissüsteemidega	Alustatud 2009	Tegevuskava on suures osas täidetud.	

Alategevus 2.1 Õppereisid maailma juhtivatesse kõrghariduse kvaliteedikindlustamise erinevaid lähenemisi praktiseerivatesse riikidesse	Alustatud 2009	Kavandatud tegevused on enamuses ellu viidud, st õppereisid on toimunud kõigisse riikidesse/agentuuridesse, mis programmis kirjas, v.a. Hispaania või Portugali kvaliteediagentuur. Hispaania kvaliteediagentuuri (ACSUCYL) külastamine toimub juunis 2012.	Veebruaris 2011 külastas Maiki Udam Euroopa kvaliteediagentuuride võrgustiku (ENQA) <i>IQA Steering Group</i> töökoosoleku raames Hollandi ja Flaami kvaliteediagentuuri (NVAO). Sõit finantseeriti ENQA vahenditest.
Alategevus 2.2 Koostöö arendamine Põhjamaade ja Balti riikide kvaliteediagentuuridega	Alustatud 2010	2011.aastal korraldas EKKA Balti riikide (Eesti, Läti, Leedu) kvaliteediagentuuride ühisseminari Vihulas (vt http://ekka.archimedes.ee/uudised/ekka-pidas-uhisseminari-lati-ja-leedu-korghariduse-kvaliteediagentuuridega).	Osalejaid 12.
Alategevus 2.3 Osalemine kvaliteediagentuuride võrgustikes	Alustatud 2009	EKKA esindaja(d) on osalenud ENQA, INQAAHE, CEEN aastakonverentsidel/seminaridel.	Nt: 3 EKKA töötajat (H.Mattisen, M.Udam, L.Tüür) osales INQAAHE aastakonverentsil (vt http://ekka.archimedes.ee/ekka-programm/valislahetuste-aruanded .) M.Udam esines ettekandega kõrghariduse strateegilise juhtimise konverentsil Sibius (Rumeenia) ja rahvusvahelisel kõrghariduskonverentsil Beirutis (Liibanon). Mõlemad ettekanded on publitseeritud (vt https://www.etis.ee/portaal/isikuPublikatsioonid.aspx?TextBoxName=udam&PersonVID=44648&lang=et&FromUrl0=isikud.aspx). H.Mattisen ja H.Bauman esinesid ettekandega Moskvas Venemaa kvaliteediagentuuride ühisseminaril (ettekanne EKKA kettal). M.Udam esines ettekandega Euroopa Kvaliteedifoorumil (ettekanne EKKA kettal). L.Tüür osales CEEN seminaril Splitis (Horvaatia) (aruanne EKKA kettal).

Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud			
Tegevus 3. Üleminekuhindamiseks, institutsionaalseks akrediteerimiseks ja õppekavagruppide kvaliteedihindamiseks asjatundliku ekspertiisi olemasolu tagamine	Alustatud 2009	2011. aasta tegevuskava on üldjoontes täidetud. Lõpule ei jõutud viia õppekavagruppide kvaliteedihindamise põhimõtete väljatöötamist, kuid sellega on alustatud ning need peaksid saama kinnitatud 2012.aasta esimeses pooles.	

Alategevus 3.1 Institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedihindamise protseduuride väljatöötamisel ekspertide kasutamine	Alustatud 2010	Lõppes üleminekuhindamine. EKKA HN kinnitas institutsionaalse akrediteerimise tingimused ja korra. Sügisel 2011 toimus Sisekaitseakadeemias esimene akrediteerimine väliseksperptide osalusel, kes ühtlasi andsid oma eksperthinnangu hindamisvormile ja korraldusele.	Toimus 2 institutsionaalse akrediteerimise (IA) suure töörühma koosolekut. IA põhimõtted ja seletuskiri on tõlgitud inglise keelde (vt http://ekka.archimedes.ee/universities/institutional-accreditation).
Alategevus 3.2 Välishindamise koolituste korraldamine hindamiseksperptidele ja kõrgkoolide esindajatele (sh üleminekuhindamine, õppekavagruppide kvaliteedihindamine, institutsionaalne akrediteerimine, eneseanalüüsi koostamine)	Alustatud 2009	EKKA korraldas koolitusi üleminekuhindamise hindamiskomisjonide liikmetele ja institutsionaalset akrediteerimist läbivatele kõrgkoolidele, vt mh http://ekka.archimedes.ee/korgkoolile/koolitused-seminarid .	Toimus 3 üleminekuhindamise komisjonide koolitust (47 osalejat). EKKA viis läbi 3 eneseanalüüsi koolitust kõrgkoolidele (SKA, EMÜ, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool).
Alategevus 3.3 Üleminekuhindamise hindamiskomisjonide liikmete töö tasustamine	Alustatud 2010	Programmi vahenditest kaastrahastati üleminekuhindamise hindamiskomisjonide liikmete töö tasustamist ja transpordikulusid.	Programmist kaeti 48 eksperdi töötasud.

Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud			
Tegevus 4. Kvaliteedikindlustuse ja välishindamise alase informatsiooni kättesaadavuse tagamine avalikkusele	Alustatud 2009	Tegevuskava on osaliselt täidetud. Vt ka selgitust alategevuse 4.2 juures.	

Alategevus 4.1 Infomaterjalide koostamine ja väljaandmine, veebilehe arendus	Alustatud 2009	Välja on arendatud EKKA tunnusgraafika ja pidevalt kaasajastatav sihtgruppide vajadusi arvestav veebileht; koostati ja trükiti infobrošüürid „Eesti kõrgkoolide üleminekuhindamine 2009-2012“ ja „Üleminekuhindamine – kõrghariduse välishindamise erijuhtum Eestis 2009-2011“ (vt http://ekka.archimedes.ee/files/EKKA_infoleht_(okt2011).pdf ja http://ekka.archimedes.ee/files/EKKA_YH_kokkuvote.pdf). Mõlemad on tõlgitud ka inglise keelde (http://ekka.archimedes.ee/files/TE_Results_2011(final).pdf , http://ekka.archimedes.ee/files/EKKA_YH_kokkuvote_ENG.pdf). Kujundati EKKA infovoldik, mis jõudis trükki 2012 jaanuaris.	Telliti infobrošüüre „Eesti kõrgkoolide üleminekuhindamine 2009-2012“ 3000 tk ja „Üleminekuhindamine – kõrghariduse välishindamise erijuhtum Eestis 2009-2011“ 300 tk. Lisaks telliti ja jagati üleminekuhindamise ning institutsionaalse akrediteerimise ekspertidele 250 EKKA logoga mälupulka. Kujundati ekspertidele eesti- ja ingliskeelsed tänukirjad (kumbagi tellitud 50 tk.
Alategevus 4.2 Kõrghariduse kvaliteedi aastakonverentside korraldamine	Alustatud 2011	Kuna Primus programmi toel on korraldatud igal aastal 1-2 kõrgharidusteemalist konverentsi, siis ei ole eraldi kvaliteedikonverentsi korraldamine osutunud mõistlikuks. Kavas on aastakonverentsid asendada fookuseeritumate infoüritustega. 2011. aasta lõpus korraldas EKKA üleminekuhindamise lõpuürituse hindamiskomisjonide liikmetele, hinnatud kõrgkoolide esindajatele ja teistele huvigruppidele.	160 osavõtjat

2. Programmi teavitustegevused

Programmdokument ja muu sellega seotud info on üleval EKKA veebilehel http://ekka.archimedes.ee/files/EKKA%20programm_kinnitatud%2009.03.10.pdf . Kõigi toimunud koolituste, seminaride, õppereiside jne puhul on päevakavas, registreerimislehel, töövõtulepingus jne kirjas, et üritust või töötasu finantseeritakse ESF programmi Ekka vahenditest.

3. Programmi juhtimine

Kuna programmi tegevused on otseselt seotud EKKA põhitegevustega ja eelarvemaht ei ole väga suur, siis ei ole programmi administreerimiseks tööle võetud eraldi meeskonda. Programmi juhib 0,3 koormusega EKKA arendusjuht, raamatupidamise ja väljamaksetaotlustega tegeleb raamatupidaja (koormus 0,3). Lisaks töötab EKKA referent 0,25 koormusega programmi tehnilise sekretärina ja EKKA jurist täidab 0,5 koormusega programmist johtuvaid õiguslike aspektidega seotud ülesandeid.

Seoses sisuliste tööülesannetega – üleminekuhindamise ja institutsionaalse akrediteerimise regulatsioonide väljatöötamine - on kaasatud partnereid kõrgkoolidest, HTM-st, ettevõtetest, EÜL-st.

2011.aastal programmiga seotud auditeid läbi ei viidud.

4. Rahvusvaheline koostöö – OTSENE ÜHISTELE EESMÄRKIDELE SUUNATUD KOOSTÖÖ PUUDUB

Rahvusvahelised koostööpartnerid	Tegevused	Summa (indikatiivne)
1.		
2.		
...		

IV. HORISONTAALSETE TEEMADEGA ARVESTAMINE

1. Horisontaalsete teemadega arvestamine		
Indikaator	Mõju olemasolu (positiivne/neutraalne mõju)	Kirjeldada positiivset mõju
Programmi mõju keskkonnanahoiule*	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus kõrgkoolide keskkonnsäästliku toimimise osas.
Programmi mõju võrdsetele võimalustele**	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus üliõpilaste võrdsete võimaluste ja mitmekesisuse tagamiseks.
Programmi mõju infoühiskonnale***	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus IKT võimaluste laiendamiseks õppetöös.
Programmi mõju regionaalsele arengule****	positiivne	Koolitused ja arenguseminarid on läbi viidud reeglina Eesti erinevates regioonides, mis on otseselt toetanud sealset majandust ja positiivselt mõjunud tööhõivele (nt tagasiside Narva-Jõesuu Meresuu SPA hotellist, kus toimusid üleminekuhindamise ekspertide koolitused).
Programmi mõju kodanikuühiskonna arengule*****	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus kõrgkoolide nõuühiskonna teenimise hoogustamiseks, sh avalikud loengud, konverentsid jms, mis kaasaks laiemaid ühiskonnagruppe.

*Keskkonnanahoid ehk keskkonnaseisund. Keskkonnanahoid on RSKSi (Riiklik struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013 (National Strategic Reference Framework, NSRF; e.k lüh RSKS)) kohaselt ökoloogiline tasakaalustatus, mis eeldab inimese tervisele puhast keskkonda, ressursside säästlikku kasutust, inimtekkelise negatiivse mõju minimeerimist keskkonnale ja eelnevat toetavat keskkonnanaharidust.

**RSKSs defineeritud järgmiselt: meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja soolise võrdõiguslikkuse edendamine ning ebasoodsamas olukorras olevatele rühmadele võrdsete võimaluste loomine aktiivseks osalemiseks ühiskonnaelus.

***RSKSs defineeritud järgmiselt: Infoühiskonnas hoitakse, teisendatakse ja edastatakse teavet universaalsel digitaalsel kujul ning kõigile ühiskonna liikmetele on tagatud juurdepääs digitaalsel kujul teabele läbi andmeedastusvõrgu. Rutiinne vaimne töö on infoühiskonnas usaldatud masinatele ja elukorraldus on ratsionaalne tuginedes eelnimetatud eeldustele.

****RSKSs defineeritud järgmiselt: Sotsiaal-majandusliku seisundi tasakaalustumine territoriaalses lõikes. Regionaalset arengut toetavad tegevused peavad aitama kaasa inimeste elukvaliteedi ja põhivajaduste parema ja ruumiliselt ühtlasema tagatuse ning samuti majanduse ja tööturu arengu ja konkurentsivõime ruumiliselt ühtlasema taseme saavutamisele.

*****RSKSs defineeritud kui pidev protsess, mis eeldab aktiivseid kodanikuühendusi, inimeste järjepidevat informeerimist ning kaasamist erinevatel tasanditel, andes neile võimaluse panustada ühiskonna arendamisse läbi koostöö ja otsustusprotsessides osalemise.

V. HINNANG PROGRAMMI ELLUVIIMISELE

1. Programmi elluviija hinnang programmi tulemuslikkusele ja programmi elluviimisele

Programmi eesmärkide täitmine on täielikus kooskõlas kavandatuga.

2011. a eelarvevahenditest on kassapõhiselt täidetud 108,5% ($184\,319,71/169\,927,01=108,5\%$) ja tekkepõhiselt 89,7% ($152\,404,43/169\,927,01=89,7\%$). Kumulatiivselt (2009-2011) on täidetud kassapõhiselt 63,9% ($458\,426,41/717\,010,72=63,9\%$) ja tekkepõhiselt 67,4% ($482\,931,29/717\,010,72=67,4\%$).

2. Programmi elluviija hinnang programmi eesmärkide täitmisele, programmi jätkusuutlikkusele ja programmi mõju prioriteetse suuna eesmärkidele, riiklikele ja valdkondlikele strateegiatele ning arengukavadele

Programm „EkkA“ on oma eesmärgi täies ulatuses täitmas. Võrreldes programmi tekstiga võib olla erinevusi kavandatud tegevustes, nt aastakonverentside arvus, kuid see ei takista 4. alategevuse – kvaliteedikindlustuse ja välisindamise alase informatsiooni kättesaadavuse tagamine avalikkusele – eesmärgi täitmist teiste, antud olukorras (kus kõrghariduse aastakonverentse korraldatakse ka programmi Primus raames) sobivate meetoditega.

Kuna programm toetab otseselt EKKA käivitamist ja on seotud kvaliteediagentuuri põhitegevuste arendamisega, siis on praktiliselt kõik tulemused ka peale programmi lõppu rakendatavad. Näiteks hakkab programmi raames välja töötatud institutsionaalse akrediteerimise põhimõtete järgi toimuma kogu edasine akrediteerimine.

Programmi toetatud üleminekuhindamine omab otseselt mõju riigi otsustele kõrghariduspoliitika kujundamisel.

3. Olulised asjaolud, mis võivad mõjutada programmi elluviimist järgmisel aruandeperioodil. Ettepanekud programmi muutmiseks (vajadusel)

Programmi tegevuste jätkamiseks ja eesmärkide täitmiseks järgmisel aruandeperioodil ei ole mingeid nähtavaid takistusi.

VI. LISAD

Programmi aruande kohustuslikud lisad:

- Programmi eelarve täitmine, kumulatiivne (lisa 2);
- Programmi eelarve täitmine, aruandeaasta (poolaasta) kohta (lisa 3);
- Programmi indikaatorite saavutamine (lisa 4);
- Toetus sihtrühmade kaupa (lisa 5).

VII PROGRAMMI ELLUVIJA KINNITUS

Kinnitan, et kõik käesolevas aruandes esitatud andmed on õiged		
Programmi elluviija seadusliku esindaja nimi ja ametikoht	Kuupäev	Allkiri
Rait Toompere, SA Archimedes juhatuse liige	20.01.2012	

VIII RAKENDUSÜKSUSE KINNITUS

Rakendusüksuse seadusliku esindaja nimi ja ametikoht	Kuupäev	Allkiri